

Дитинство з іскрою в очах

Дорогі юні читачі! У цій книжці живуть під одним дахом ліричні, жартівливі та ігрові твори, зокрема вірші-безконечники, загадки, скоромовки і навіть один довготелесий вірш-розираш. На перший погляд, усі вони зовсім випадково, як звірята з відомої казки про загублену дідом рукавичку, зустрілися у нашому паперовому будиночку. Насправді ж і мені, і художникові цієї книжки, і працівникам видавництва «Веселка» довелося докладати немало зусиль, щоб усі ці різні за характером твори-мешканці стали однією злагодженою родиною, як бджоли у вулику.

Це порівняння здається мені доречним ще й тому, що поетична творчість багато в чому схожа із працею бджоли. Адже справжня поезія живе не в наших головах і не в пишучих авторучках, а в навколишньому світі, в якому нам випало щастя жити, рости, освоювати його поступово. Напевно, і ви не раз милувалися сходом і заходом сонця над Чорним морем або в Карпатах, весняним цвітінням саду чи широким розливом річки, були свідками цікавих випадків повсякденного життя. І як бджола збирає з квітів пилок та нектар і несе взяток до вулика, так і ви можете зберегти в пам'яті чи в записниках яскраві миттєвості, незвичайні спостереження, цікаві враження, які для письменника є безцінним матеріалом для творчості.

Саме так чи приблизно десь так народжувалася більшість поетичних творів цієї книжки. Наприклад, вірш «Гроза в Карпатах» навіяний перебуванням у студентські роки на горі Говерла. Ціла низка віршів про Дунай пов'язана з учителюванням у легендарному містечку Вилкове після закінчення Одеського університету. Задуми віршів «Райський сад» і «Пісня джерела» підказані спогадами з мого дитинства, «Одеський меридіан» та «Білі ночі в Одесі» – журналістською роботою в морській столиці України...

Навіщо я все це вам розповідаю? Лише для того, щоб ви були допитливими і спостережливими. Недарма кажуть: питай не старого, а бувалого і спостережливого. А якщо ви навчитеся ще й добре висловлювати побачене, пережите і передумане, то вас тоді, як кажуть, носитимуть на руках.

Шкода тільки, що досвід з'являється не одразу. Як писав один поет, «Удосвіта, удосвіта є сто думок, але немає досвіду». Ось тоді вам і стануть у пригоді книжки. Адже прочитати цікаву, знакову книжку – це все одно, що прожити з її автором і героями досі незнайоме життя.

Крім того, це дає вам можливість під іншим кутом зору поглянути на вже звичні, знайомі для вас речі, стосунки з друзями, ровесниками. Якби я не вірив у магічну здатність слова викликати яскраві образи, уявлення, то ніколи б і не брався за перо, не витрачав би свій час на марну справу.

Хочеться сподіватися, що і ця барвиста книжка стане вам у пригоді, запалить іскорку в очах (а іскра є сестрою творчих здібностей), допоможе подивитися хоч на якісь картинки світу по-новому – очима поета і художника.

Анатолій КАЧАН

На фото: Анатолій Качан (ліворуч) і Кость Лавро

Листи із саду

Щодня у листопаді
Через кленовий міст
Шле яблунька із саду
Мені за листом лист.

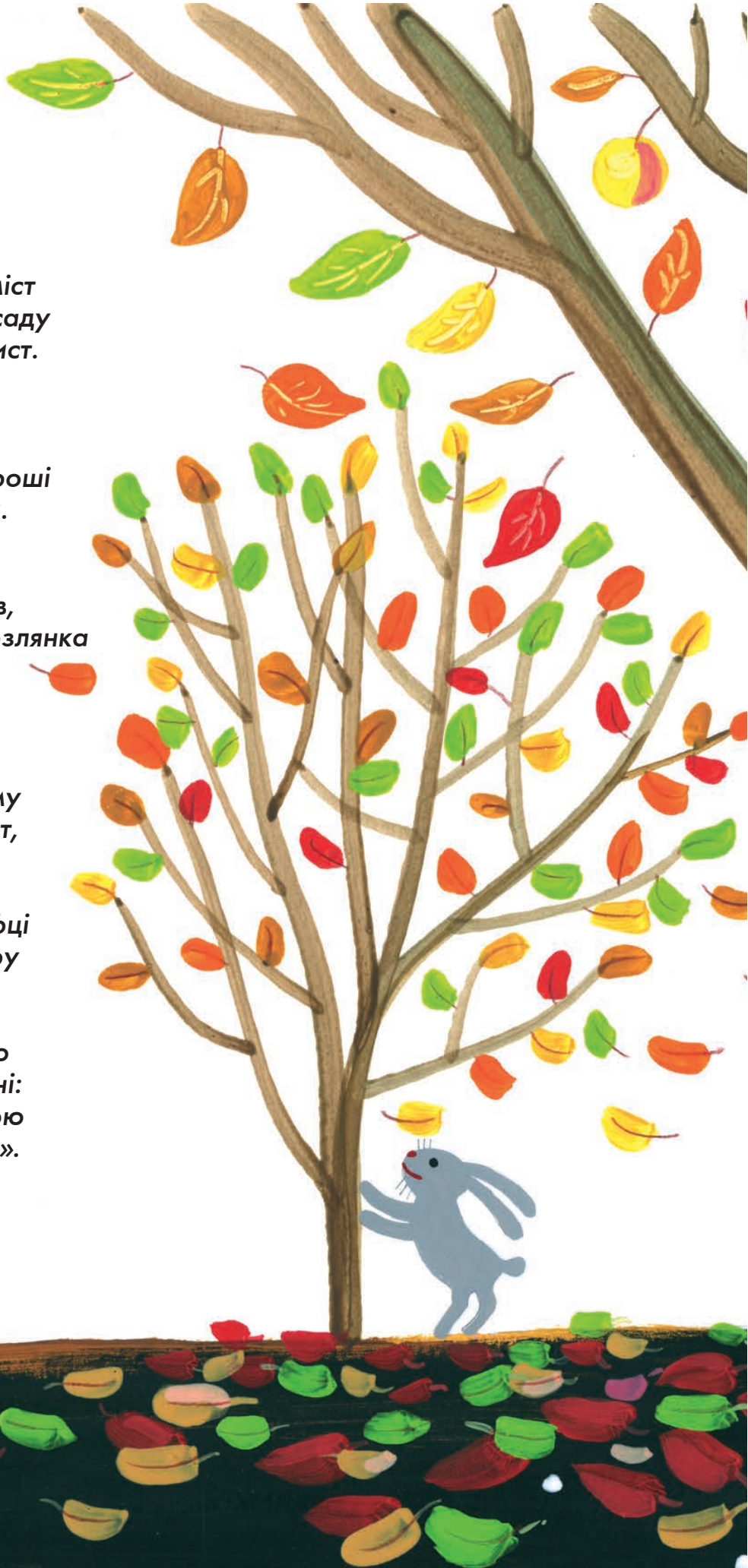
А вітер-листоноша,
Сороки на хвості,
Задарма, не за гроші
Розносять ті листи.

Сьогодні на світанку
Дізнався я з листів,
Що яблунька-мерзлянка
Боїться холодів.

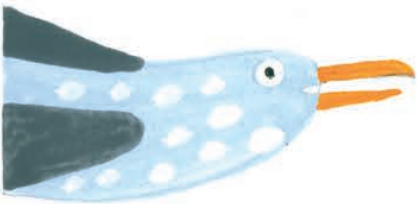
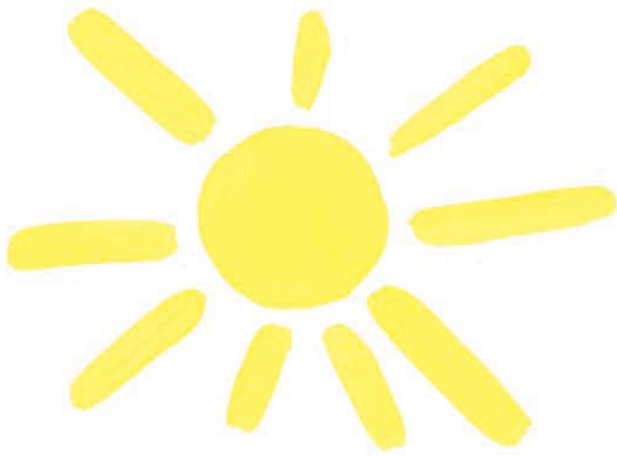
Із в'язкою соломи
Подався я у сад
І яблуньку знайому
Закутав аж до п'ят,

Щоб у зимову пору
На ніжнім стовбурці
Не обгризали кору
Морози і зайці.

Шле яблунька зимою
Останній лист мені:
«У гості із бджолою
Я жду вас навесні».

Після бурі

Після бурі Чорне море
Тихе, лагідне, прозоре.

На морському дні з баркаса
Видно краба-водолаза
І медузу-мандрівницю –
Всі підводні таємниці.

На піщаній кучугурі,
Наче гуси на подвір'ї,
Сірі чайки після бурі
Сушать крила, чистять пір'я.

А човни біля причалу
Ніби в рот води набрали.
Море п'яти нам лоскоче,
Сліпить зайчиками очі,

Камінцями-стрибунцями
Грає в крем'яхи із нами.
Аж не віриться, що вчора
Тут гуляли хвилі-гори.

* * *

За піщаною косою
Синє море грає.
Крики чайок, шум прибою
З моря долинають.

Пахне свіжістю морською
Далина прозора.
За піщаною косою
Грає синє море.

Море грає

Море грає, море грає,
Хвиля хвилю доганяє:
Наступає їй на п'яти –
І не може наздогнати.

З неба чайки білокрилі
З криком падають на хвилі
І хапають, мов пір'їнку,
На льоту із хвиль рибинку.

Ген у морі яхта біла
Ловить вітер у вітрила.
А на кручі біля хати
Дві тополі височенні
Хочуть вітер упіймати
В паруси свої зелені.

А з полів на косогорі,
З володінь перепелиці
Линуть-котяться до моря
Хвилі ярої пшениці.

Десь отам на виднокрузі,
Коли дмуть вітри південні,
Зустрічаються, мов друзі,
Хвилі сині і зелені.

Море грає, поле грає,
Хвиля хвилю доганяє:
Наступає їй на п'яти –
І не може наздогнати.

ЗМІСТ

- Дитинство з іскрою в очах 5
Листи із саду 6
Співучий сад 8
Райські дні 9
Вийшла річка з берегів 10
Розливається Дунай 11
Квітка Сонця 11
Маятник дитинства 12
Зелений шум 13
Пісенька про півника 14
Бджолиний рій 16
У долині журавель 17
Летюча квітка 17
Мобільна розмова 18
Степова царівна 19
В'ється стежка 19
Пісня джерела 20
Гроза в Карпатах 22
Хвилювалось море 24
Морське ім'я 25
Після бурі 26
«За піщаною косою...» 26
Море грає 27
Пе-ре-віз-ник 28
Степова криниця 29
Білі ночі в Одесі 30
Рідні береги 31
Ластівка над Лиманом 32
«До сходу сонця...» 32
Покровитель мореплавців 33
Шумить у мушлі море 34
Одеський меридіан 36
Світова павутина 39
Прощання на причалі 40
Ще море тепле 40
Приморська осінь 41
Дзвонить осінь школярам 42
Дивувалися ліси 43
Степова дорога 44
Осінь борозна 45
Степовий вітряк 46
Теплий край 47
Вечір у степу 48
Сині очі лугов 49
Телеграма 50
Зимові яблука 50
Річка сховалась 51
«В зими є ягідка одна...» 51
Щедра зима 52
Летять із гірки санки 53
Мете метелиця 54
«Завиває завірюха...» 55
Зима щедрує по дворах 56
Походеньки лиса 57
Відлига 58
Проводи зими 59
«Дивні квіти розпустились...» 59
Райський сад 60

Літературно-художнє видання

«УКРАЇНСЬКІЙ ДИТИНІ»

Серію засновано 1999 року

КАЧАН Анатолій Леонтійович

ЛИСТИ З ОСІНЬОГО САДУ

Лірика, ігрова поезія

Для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку

Художник ЛАВРО Костянтин Тихонович

